

	<p style="text-align: center;">Школска 2023/2024. Републичко такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа Књижевна олимпијада III разред</p> <p>Шифра: _____</p>	
1.	<p>Који историјски догађај није тематизован у роману <i>На Дрини ћуприја</i> Иве Андрића? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Атентат на Франца Фердинанда б) Анексија Босне и Херцеговине 1908. в) Проглашење Краљевине СХС г) Први српски устанак д) Окупација Босне и Херцеговине 1878.</p>	
2.	<p>Подвучи мотив митско-фолклорног порекла који не појављује у уметничком свету приповетке „Запис о даровима моје рођаке Марије” Момчила Настасијевића.</p> <p style="text-align: center;">ковчег уклетост девојачки вез народно коло прекршена забрана</p>	
3.	<p>Допуни следећу белешку о писцу.</p> <p>Аутор романа <i>Васа Рашект</i>, _____ (име и презиме), рођен је у _____ (име града). Његово најпознатије дело је роман _____ (наслов романа), чији је главни јунак Шамика Кирић, али је с њим подједнако упечатљиво остварен лик оца и трговца _____ (име и презиме). Роман припада _____ (стилска формација / епоха) у српској књижевности.</p>	
4.	<p>Међу понуђенима подвучи називе књижевних праваца који припадају модерни.</p> <p style="text-align: center;">позитивизам, импресионизам, класицизам, романтизам, ларпурлартизам, симболизам, реализам</p>	
5.	<p>Заокружи слово испред наслова песме чију версификациону структуру одликује квинта (строфа од пет стихова).</p> <p style="text-align: center;">а) „Јасика” М. Ракића б) „Сунцокрети” Ј. Дучића в) „Можда спава” В. П. Диса г) „Претпразничко вече” А. Шантића д) „Светковина” С. Пандуровића</p>	
6.	<p>Прецртај „уљеза” у следећем низу термина.</p> <p style="text-align: center;">хексаметар асиндет трохеј дактил јамб</p>	

7.	<p>Пажљиво прочитај следеће тврдње о Александру Блоку. Уколико је тврдња тачна, заокружи Т, а уколико је нетачна, заокружи Н.</p> <p>а) Међу главним представницима футуризма као књижевног покрета био је песник А. Блок. Т Н</p> <p>б) Дело А. Блока припада симболистичкој поезији на пољском језику. Т Н</p> <p>в) А. Блок био је доживео Октобарску револуцију. Т Н</p> <p>г) Поема „Дванаесторица” А. Блока чувена је, између осталог, по надахнутој употреби жаргона. Т Н</p>	
8.	<p>Заокружи слово испред имена књижевног јунака који је у драми којој припада антагонист.</p> <p>а) монах Лаврентије</p> <p>б) Митка</p> <p>в) Креонт</p> <p>г) Иља Иљич Телегин</p> <p>д) Станац</p>	
9.	<p>Заокружи слово испред наслова двеју песама у којима се лирски субјект не обраћа Богу.</p> <p>а) „Свакидашња јадиковка” Т. Ујевећа</p> <p>б) „Вече на шкољу” А. Шантића</p> <p>в) „Човек говори Богу” Ј. Дучића</p> <p>г) „Нирвана” В. П. Диса</p>	
10.	<p>Прочитај прилагођени опис, па на линији напиши назив стилске фигуре на коју се он односи.</p> <p>Реч је о стилском изражајном средству које се остварује изостављањем појединих делова реченице који су неопходни са становишта граматичке правилности. Ова фигура је врло честа у свакодневном говору, делом из практичних разлога брзине дијалога, делом ради афективности тога говора.</p> <p>_____</p> <p>(назив стилске фигуре)</p>	
11.	<p>За карактеризацију које књижевне јунакиње је битно то што је мајка?</p> <p>а) Олга Ларина у <i>Евгенију Оњегину</i></p> <p>б) Фата Авдагина у роману <i>На Дрини ћуприја</i></p> <p>в) Анђелија Јакшић у <i>Диоби Јакшића</i></p> <p>г) Андромаха у <i>Илијади</i></p> <p>д) Ана Сам у <i>Раним јадима</i> (Заокружи слово испред тачног одговора.)</p>	

12.	<p>У складу са редоследом по ком се јављају, испред епизода и сцена које сачињавају приповетку „Мрачајски прото” Петра Кочића напиши редне бројеве (1–4).</p> <p>___ „разговор” са коњем ___ убијање пса чувара ___ ускраћивање конака гостима ___ Стевичин осврт на протину прошлост</p>	
13.	<p>Прочитај песнички одломак па одговори на захтеве.</p> <p>„Сјутра је празник. Своју свјетлост меку Кандило баца и собу ми зâри. Сâм сам. Из кута бије сахат стари, И глухи часи неосјетно теку.”</p> <p>а) Којој песни припадају дати стихови? _____ (наслов песме) б) Ко је њен аутор? _____ (име и презиме) в) Која је врста риме (не према броју римованих слогова) заступљена у датом примеру? _____ г) Подвуци епитете у датој строфи.</p>	
14.	<p>Како се зове песничка збирка М. Бојића у којој је објављена „Плава гробница”?</p> <p>а) <i>Песме бола и поноса</i> б) <i>Краљева јесен</i> в) <i>Ми чекамо цара</i> г) <i>Каин</i></p> <p>(Заокружи слово испред тачног одговора.)</p>	
15.	<p>Прочитај одломак из песме „Пролог” М. Црњанског па допуни исказ поводом ње.</p> <p>„На Итаки и ја бих да убијам, ал’ кад се не сме, бар да запевам мало нове песме.”</p> <p>С обзиром на митску везаност Итаке за судбину Одисеја, дати стихови почивају на _____ (назив стилске фигуре).</p>	
16.	<p>Допуни исказ.</p> <p>Експресионизам као књижевни покрет настао је у _____ (назив државе).</p>	

17.	<p>Прочитај одломак из путописне прозе <i>Људи говоре</i> Растка Петровића.</p> <p>„Ја сам у чамцу између острва и Ескалоне. Села по језеру заплвила на његову воду. На врху једног брда у дубини, које је цело још у магли, сија само под првим сунчаним зрацима село Монт Паланкинос. То је Брдо Бува, и девојка, (Острвце) која је служила код мојих пријатеља била је из тог села. Зато смо је звали: Острвце са Брда Бува. ’Каква разлика’, мислим у себи, ’између оне Ролдане што смо је звали Острвце и везиле што ми је синоћ рекла да је зову Ролдана!’”</p> <p>Заокружи слово испред облика казивања које запажаш у одломку.</p> <p>а) доживљени говор, унутрашњи монолог, дескрипција б) унутрашњи монолог, дескрипција, приповедање у 1. лицу в) приповедање у 3. лицу, приповедање у 1. лицу, доживљени говор г) унутрашњи монолог, приповедање у 3. лицу, приповедање у 1. лицу</p>																
18.	<p>Прочитај биографску белешку па на линији напиши име и презиме аутора на ког се односи.</p> <p>Рођен је у Шапцу, студирао у Паризу, радио као професор, да би после Другог светског рата био новинар и професионални књижевник. Тридесетих година прошлог века био је хапшен и затваран због свог комунистичког опредељења. Један је од главних представника надреализма у српској књижевности, а међу његовим значајнијим делима су: <i>Вишња за зидом</i>, <i>Детињство</i> и <i>Песма</i> (роман).</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(име и презиме аутора)</p>																
19.	<p>На линије напиши одговарајуће бројеве.</p> <p>а) Епски замах Андрићевог романа <i>На Дрини ћуприја</i> сугерисан је и тиме што он, као и чувени Хомерови епови, броји ____ (основни број) поглавља. б) Радња романа <i>Процес</i> Франца Кафке окончава се уочи ____ (редни број) рођендана Јозефа К. в) У роману <i>Чича Горио</i> главни јунак има ____ (основни број) ћерке.</p>																
20.	<p>Испод колона А, Б и В упиши решења асоцијација. (Решења су наслови песама.) Коначно решење напиши на линију испод табеле. (Коначно решење је врста стиха који је доминантан у песамама.)</p> <table border="1" data-bbox="224 1528 1365 1724"> <tr> <td>A1: синестезија</td> <td>B1: „где сам пао и ја”</td> <td>V1: „потоњи човек”</td> </tr> <tr> <td>A2: шума симбола</td> <td>B2: космички простори</td> <td>V2: сонет</td> </tr> <tr> <td>A3: сонет</td> <td>B3: <i>Утопљене душе</i></td> <td>V3: реторско питање</td> </tr> <tr> <td>A4: „њух који пева”</td> <td>B4: рушење илузија</td> <td>V4: сен</td> </tr> <tr> <td>A:</td> <td>B:</td> <td>V:</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">Коначно решење: _____</p>	A1: синестезија	B1: „где сам пао и ја”	V1: „потоњи човек”	A2: шума симбола	B2: космички простори	V2: сонет	A3: сонет	B3: <i>Утопљене душе</i>	V3: реторско питање	A4: „њух који пева”	B4: рушење илузија	V4: сен	A:	B:	V:	
A1: синестезија	B1: „где сам пао и ја”	V1: „потоњи човек”															
A2: шума симбола	B2: космички простори	V2: сонет															
A3: сонет	B3: <i>Утопљене душе</i>	V3: реторско питање															
A4: „њух који пева”	B4: рушење илузија	V4: сен															
A:	B:	V:															

Тест прегледали: _____

Број бодова: _____

Решења теста за 3. разред гимназије и средње школе Књижевна олимпијада, 2023/24. Републичко такмичење		Напомене:
1.	в)	1 бод
2.	<u>народно коло</u>	1 бод
3.	Аутор романа <i>Васа Рашкек</i> , Јаков Игњатовић/Јаша Игњатовић , рођен је у Сентандреји . Његово најпознатије дело је роман <i>Вечити младожења</i> , чији је главни јунак Шамика Кирић, али је с њим подједнако упечатљиво остварен лик оца и трговца Софре/Софронија (Кирића) . Роман припада реализму у српској књижевности.	4 или 5 тачних – 1 бод.
4.	импресионизам, симболизам	Све тачно – један бод.
5.	в)	1 бод.
6.	асиндет	1 бод
7.	Н Н Т Т	Три или четири тачна – 1 бод.
8.	в)	1 бод
9.	б) г)	1 бод
10.	елипса	1 бод
11.	г)	1 бод

12.	<u>3</u> „разговор” са коњем <u>2</u> убијање пса чувара <u>4</u> ускраћивање конака гостима <u>1</u> Стевичин осврт на протину прошлост	1 бод.
13.	а) „Претпразничко вече”, б) Алекса Шантић; в) обгрљена рима; г) <u>меку, стари, глухи</u>	Три или четири тачна – 1 бод.
14.	а)	1 бод
15.	С обзиром на митску везаност Итаке за судбину Одисеја, дати стихови почивају на алузији .	1 бод
16.	Немачкој	1 бод
17.	б)	1 бод.
18.	Оскар Давичо	1 бод.
19.	а) Епски замах Андрићевог романа <i>На Дрини ћуприја</i> сугерисан је и тиме што он, као и чувени Хомерови епови, броји 24 поглавља. б) Радња романа <i>Процес</i> Франца Кафке окончава се уочи 31. рођендана Јозефа К. в) У роману <i>Чича Горио</i> главни јунак има 2 ћерке.	1 бод.
20.	А: „Везе”; Б: „Тамница”; В: „Јабланови”. Коначно решење: дванаестерац/александринац	Две или три колоне тачне и коначно решење (обавезно) 1 бод